

NOTAT: Status på genåbning af dagtilbud og skoler 22-4-2020

22. april 2020

Skole og Børneudvalget og Økonomiudvalget besluttede på et fællesmøde den 13. april 2020 hovedprincipper for genåbningsplanen for dagtilbud og skoler.

Dagtilbud, skoler og klubber blev på baggrund af regeringens udmeldinger lukket den 13. marts. Både nødpassning i lukningsperioden og genåbning sker i henhold til "Bekendtgørelse om lukning og gradvis, kontrolleret genåbning af dagtilbud, skoler, institutioner mv. og om nødpassning i forbindelse med håndtering af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19", der vedrører "Bekendtgørelse af lov om foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdomme" og Epidemiloven.

Dette notat er en status på, hvordan genåbningen er forløbet i dagtilbud, skoler og klubber i Roskilde Kommune, siden de første åbnede den 16. april 2020. For baggrund og forudsætninger for at dagtilbud og skoler kunne åbne henvises til notatet om "Genåbningsplan for Skole- og Børneområdet", der var bilag til pkt. 146 i Økonomiudvalget den 13. april 2020.

Forvaltningen har efter den 13. april 2020 godkendt alle genåbningsplaner, og hovedparten af planerne i både dagtilbud, skoler og klubber har fulgt den gradvise indfasning, der blev besluttet som hovedprincipper af Økonomiudvalget. For den selvejende institution Skovdalen, der skulle ophøre pr. 1. maj 2020, er der indgået en lokal aftale med Lindebjergskolen om, at de kommende 0. classes elever fra Skovdalen begynder på skolens SFO i uge 17, som Skole- og Børneudvalget blev orienteret om den 16. april 2020.

Alle genåbningsplaner tager højde for de krav og retningslinjer, der er udstedt. Efter selve åbningen viser det sig dog også nødvendigt at justere på forskellig vis i genåbningsplanerne i takt med, at de møder virkeligheden. Denne justering sker lokalt, men i dialog og efter aftaler med forvaltningen. Der er i den forbindelse også tæt kontakt med de lokale bestyrelser og MED-udvalg.

Der kommer fortsat løbende opdateringer af de centrale vejledninger fra sundhedsmyndighederne, som også giver anledning til at praksis skal justeres i skoler og dagtilbud.

Herunder gives en status for genåbning af dagtilbud og skoler, ligesom der også gives en status på de mere generelle udfordringer, der opstår som følge af diverse krav til genåbningen. Der kan være mere lokale udfordringer, der ikke er omfattet af notatet.

Der er også i notatet en opsamling på konsekvenser som følge af beslutningen om at udsætte SFO-starten til tidligst 1. juni 2020.

Genåbning af dagtilbud

Alle daginstitutioner er åbnet således, at de 3-5 årige startede først, to dage efter startede de 0-2 årige og to dage efter igen startede de nye børn, der ikke har kunne begynde i nyt dagtilbud under nedlukningen.

Den generelle tilbagemelding fra alle dagtilbud er, at genåbningen af dagtilbud er forløbet godt. Det har været en god begyndelse, at børnene begyndte henover flere dage. Dermed har børn og medarbejdere haft bedre mulighed for at finde gode rutiner i den anderledes hverdag, som de er mødt ind til.

I dagplejen begyndte de første børn fredag den 17. april. I løbet af uge 17 vil alle børn være tilbage i dagplejen igen, såfremt forældrene har ønsket det. Der er lavet individuelle aftaler med forældrene om opstart af nye børn, der skulle være begyndt under nedlukningen.

Genåbningen af dagplejen er ligeledes forløbet rigtig fint, og børn og dagplejere er ved at finde sig til rette i de nye rutiner. Dagplejerne mødes ikke i legestuegrupper. Dagplejens legestuer anvendes i stedet til de dagplejere, der af familiære årsager ikke har mulighed for at passe børn i eget hjem i denne periode.

Det har været muligt at tilbyde alle børn, der gik i dagtilbud inden nedlukningen, mulighed for at benytte pasningstilbuddet igen. Det er dog ikke alle forældre, der har valgt at sende deres børn i dagtilbud endnu. Der ses en forskel fra dagtilbud til dagtilbud på, hvor mange børn, der møder op. Nogle steder er det næsten alle børn, der er tilbage igen, andre steder er det færre end normalt.

Der var den 1. februar 2020 ca. 4200 børn indmeldt i dagtilbud. Fremmøde i dagtilbud den 22. april 2020 viser, at ca. 60% af de indmeldte børn møder i dagtilbud.

Det samlede billede er, at børnene er meget glade for at komme tilbage til deres venner og de voksne fra deres dagtilbud. Ligeledes udtrykker forældrene generelt tilfredshed med, at dagtilbuddene igen er åbne, og med den måde hvorpå åbningen er håndteret af personalet.

Der er i planlægningen af genåbningen taget afsæt i, at den anderledes hverdag skal organiseres på en måde, hvor det er de voksne, der har opgaven med at overholde de sundhedsfaglige krav og anbefalinger, og at børnene fortsat er børn og skal have mulighed for at opføre sig, som børn plejer at gøre. Det er stadigvæk den gode pædagogik og børnenes perspektiv, der er styrende for, hvordan de sundhedsfaglige krav og anbefalinger implementeres. Det er en stor opgave i det enkelte dagtilbud at implementere de sundhedsfaglige krav og anbefalinger på en måde, hvor det stadig er den gode pædagogik, der er i fokus, men det er vurderingen, at de indtil videre er lykkedes rigtig godt med dette.

Inddragelse af med-udvalg, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter samt forældrene

Alle områder har øget mødefrekvensen på deres lokale medudvalgsmøder, og der er derudover løbende dialog og samarbejde med tillidsrepræsentanterne. Arbejdsmiljørepræsentanten i den enkelte afdeling inddrages i den løbende justeringen af afdelingens genåbningsplan.

Alle områder har afholdt bestyrelsesmøder forud for genåbningen og er i løbende kontakt med bestyrelserne. De pædagogiske ledere har ligeledes en øget dialog med forældrekontaktudvalgene.

Særlige udfordringer i forbindelse med genåbningen på dagtilbudsområdet

Øget kvadratmeterbehov

Anbefalingen til kvadratmeter pr. barn er udvidet, således at det er 6m² pr. barn i vuggestue og 4 m² pr. barn i børnehave. Dette er en fordobling af de normale anbefalinger i henhold til Bygningsreglementet. Roskilde Kommune har mange børnehuse med forholdsvis store legepladser. Her er der blevet sat telte op og indrettet gode udemiljøer til børnene. Andre steder er der taget spejderhytter og foreningslokaler i brug. I Jyllinge er udearealer ved den tidligere Klub Engen taget i brug, ligesom Boserupgård Naturcenter også er taget i brug. Alle steder arbejdes der med opdeling af zoner. Dette sker også udendørs, hvor forskellige praktiske foranstaltninger er taget i brug for sammen med den mere pædagogiske håndtering at hjælpe børnene til at blive i de mindre grupper.

Øget bemandingsbehov

De sundhedsfaglige anbefalinger betyder, at der er behov for flere voksne pr. barn end den normering, der er fastlagt i Roskilde Kommune. For at kunne overholde kravene er der henover påsken og i uge 16 blevet ansat medarbejdere i begivenhedsbestemte ansættelser. Der er derudover iværksat et samarbejde med Jobcentret i forhold til at rekruttere ledige i Roskilde Kommune til området. De første ledige forventes ansat i slutningen af uge 19, og der arbejdes endvidere på etablering af et vikarkorps. Det skal bemærkes, at alle ansættelser sker i henhold til gældende retningslinjer for ansættelse på området, herunder indhentelse af den udvidede straffeattest (børneattest). Forvaltningen har en stor opmærksomhed på behovet for bemanding med de skærpede krav. Det kan derfor også blive nødvendigt i en periode at omplacere medarbejdere fra andre opgaveområder, fx PPR, der ikke kan varetages i sædvanligt omfang hjemmefra, til opgaver på dagtilbudsområdet. Dette vil dels ske ad frivillighedens vej, men også ved forhandling med relevante faglige organisationer om midlertidig omplacering.

Samarbejde med forældre om fremmøde

Det er af afgørende betydning for det enkelte dagtilbud at få en melding fra forældre om det konkrete daglige fremmøde, ligesom det er afgørende at det forældrene melder også i videst muligt omfang bliver overholdt. Dette har betydning for at kunne overholde de sundhedsfaglige anbefalinger om gruppestørrelser. Det har været en stor udfordring i opstarten at skabe forståelse herfor blandt mange forældre. Alle forældre vil derfor fredag d. 24. april få et brev, der mere grundigt forklarer forældrene betydningen af, at de oplyser dagtilbuddet, hvornår deres barn kommer og bliver hentet de enkelte dage, og at dette bliver efterlevet. Der vil endvidere være en dialog med forældrebestyrelserne og de lokale forældrekontaktudvalg herom. Formålet er at skabe et partnerskab mellem dagtilbud og forældre, hvor det bliver tydeligt, at samarbejdet mellem forældre og det enkelte tilbud omkring fremmødetider er afgørende for, at de sundhedsfaglige krav og anbefalinger kan overholdes i dagtilbuddet, da det har stor betydning for bemanding de enkelte dage og tidsrum.

Kravene til gruppestørrelser betyder, at hvert dagtilbud er meget afhængige af den rette bemanding, og at børnene kommer og går til de tider, som forældrene har meldt ind. Forvaltningen kan ikke udelukke, at der vil opstå situationer, hvor et dagtilbud en enkelt dag eller to ikke vil kunne modtage alle børn eller vil være nødsaget til at reducere tilbuddets åbningstid. Det vil naturligvis kun ske i situationer, hvor alle andre mulige løsninger er taget i brug.

Genåbning skoler

Alle skoler og klubber er genåbnet så 0.-1. klasse begyndte først, to dage efter begyndte 2.-3. klasse og to dage efter igen begyndte 4.-5. klasser. Gadstrup skole åbnede dog samme dag for alle årgange. Genåbning af specialtilbud og Ungdomsskolens Heltidsundervisning er også sket efter de hovedprincipper, der blev vedtaget på fællesmødet mellem Skole og Børneudvalget og Økonomiudvalget den 13.april 2020.

Den generelle tilbagemelding fra alle skoler og klubber er, at genåbningen er forløbet godt. Skolerne oplever at eleverne er glade for at komme i skole. Skolerne oplever også, at der er en generel tilfredshed fra forældrene med de konkrete løsninger skolerne har fundet på at håndtere de sundhedsmæssige krav og anbefalinger. Der har været enkelte forældrehenvendelser til skolerne og forvaltningen, som har drejet sig om opdeling af eleverne, gruppestørrelser og smittekæder. Disse spørgsmål er blevet håndteret og i enkelte tilfælde har det ført til lokale justeringer.

Der er i planlægningen af genåbningen lokalt arbejdet med, hvad de sundhedsmæssige krav og anbefalinger betyder for gennemførelse af de forskellige fag. Det stiller nye krav til forberedelse og afvikling af timerne, og alle steder arbejder både ledelse og medarbejdere dedikeret med opgaven og finder lokale løsninger.

Alle elever fra 0.-5. klasse har fået nye skemaer i denne tid, og tilbagemeldingen er at hovedparten af alle elever på disse årgange møder i skoletiden. Der er et noget lavere fremmøde i SFO og klub, end hvad der ellers opleves.

Det har været muligt for alle skoler at indrette sig, så stort set alle elever er i skolens egne faciliteter og lokaler. Enkelte skoler har etableret et tættere samarbejde med den klub, hvor eleverne hører til, så klubbens lokaler også kommer i anvendelse i skoletiden. Der er også et par skoler, der gør brug af idrætshaller i dagtimerne. Tilbage meldingen er at der er et meget tæt og godt samarbejde om både de praktiske forhold og lokaliteter mellem skoler og klubber i distrikterne, ligesom der er et godt samarbejde om eleverne.

Inddragelse af med-udvalg, tillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter samt forældrene

Alle skoler og klubber har i forbindelse med genåbningen haft et tæt samarbejde i det lokale MED-udvalg, et samarbejde, der også fortsætter med hyppigere møder efter behov, som følge af genåbningen. Roskilde Lærereforening, BUPL Midtsjælland og FOA Roskilde, samt OMU Skole og Klub har været gode og konstruktive samarbejdspartener siden planlægningen af genåbning gik i gang lige inden påske. På samme måde har der lokalt været tæt kontakt med skolebestyrelsen og områdebestyrelser på klubområdet.

Særlige udfordringer i forbindelse med genåbningen på skoleområdet

Elevernes trivsel

Ved alle skoler er der et skærpet fokus på elevernes trivsel i genåbningsperioden. Der er elever som skal vende sig til den nye skoledag med færre muligheder for at være sammen med klassekammeraterne, ligesom der kan være nye lærere og pædagoger tilknyttet de enkelte børnegrupper. Dertil kommer at der er elever, der er utrygge i forhold til at blive smittet.

For at minimere smittekæderne er udgangspunktet, at grupperne i skolen er de samme som i SFO og klub. Hvis mange børn går hjem efter skole, kan grupperne blive meget små i SFO eller klub. Det begrænser børnenes muligheder for relationer, når der helst ikke skal leges i nye grupper. Dette kan løses ved at sammenlægge to grupper, men det kan konflikte med ønsket om at minimere smittekæder. Der er således nogle dilemmaer, som skoler og klubber i denne uge gør sig de første erfaringer med, og som der fremover vil blive arbejdet med at finde løsninger på, med fokus på elevernes tryghed og trivsel. Det overvejes i den forbindelse at gå i dialog med forældrene om børnenes fremmøde.

Det er en stor opgave at holde eleverne adskilt i meget små grupper i frikvarterne – især de mindste elever som er spontane i deres kontakt med klassekammerater og voksne. Dette dilemma bliver der også arbejdet med at finde løsninger på, så den enkelte elev ikke føler sig afvist i relationer.

Øget bemandingsbehov

Skoleområdet oplever ikke aktuelt, at bemandsituationen er problematisk. Det har dog været nødvendigt for flere skoler at inddrage og ansætte vikarer til opgaver i skoledelen for at kunne dele eleverne efter Sundhedsstyrelsens retningslinjer og samtidig levere god undervisning og trivsel for eleverne.

Alle skoler har fortsat et øget fokus på den nødundervisning, der fortsat sker for eleverne i 6.-9.klasse. Genåbningen for de mindste klasser har på nogle skoler betydet omlægning i timer, for at have tilstrækkeligt mandskab fysisk på skolen, og samtidig sikre at der var nødundervisning for 6.-9. årgang, der fortsat er hjemme.

Sundhedsfaglig vejledning til dagtilbud og skoler

Genåbningsplaner i både dagtilbud og skoler hviler på de krav og retningslinjer, der kommer fra sundhedsmyndighederne. Der kommer fortsat løbende opdateringer af disse. Roskilde Kommune har valgt at samle vejledninger og materialer til ledere og medarbejdere i Skole og Børn på et site på kommunens hjemmeside, så der er et sted, hvor oplysninger målrettet dagtilbud, skoler og klubber kan hentes, og hvor spørgsmål/svar samles.

Dagtilbud og skoler er vejledt i, hvilke værnemidler, der skal bruges på områderne, og hvordan bestilling skal ske i denne tid, hvor der er generel knaphed i hele landet. Værnemidler fordeles og prioriteres fra kommunens centrale lager.

I både dagtilbud og skoler er der indført ekstra rengøring med henvisning til krav og vejledning fra sundhedsmyndighederne, som udføres af den centrale rengøring.

Overgang til SFO

Beslutningen om at udsætte overgangen fra børnehave til SFO til tidligst 1. juni 2020 medfører udsættelse af opstart for flere børn, som det også fremgik af notat til fællesmødet mellem Skole- og Børneudvalget den 13. april.

- Ca 140 børn har fået udsat start i dagtilbud
- Ca. 780 børn har fået udsat SFO-start
- Ca. 980 børn har fået udsat klub-start

Alle forældre har modtaget direkte brev om, at deres barns opstart er udsat til tidligst 1. juni. Udsættelsen betyder for hovedparten af disse børn, at de bliver i et andet tilbud, men at de ikke kan rykke videre til børnehave, SFO eller klub.

Der er dog også en del børn, der står uden tilbud. Det er særligt nye børn, der skulle begynde i dagpleje eller vuggestue, og som har ventet på plads i forbindelse med skiftet 1. maj. Derudover er der børn af tilflyttende forældre til både dagtilbud, SFO og klub, der har meldt deres barn ud af tilbud i den kommune, de tidligere har boet i, og som også har ventet på plads i forbindelse med skiftet 1. maj.

De nye børn, der skulle være begyndt i dagtilbud, SFO eller klub under nedlukningen, det vil sige i perioden fra 1. april – 16. april, er begyndt efter hovedprincipper i genåbningsplanen.

Skole- og Børneudvalget får en sag til behandling den 5. maj 2020, der dels vedrører forældrebetaling som følge af den udsatte SFO-start, men også tildeling af plads til dagtilbud efter 1. juni.

Beslutningen om at udsætte start i dagtilbud, SFO og klub blev truffet, efter kørslerne i kommunens betalingssystem var foretaget. Derfor er forældrene blevet opkrævet forældrebetaling for det tilbud, som deres barn skulle have begyndt i den 1. maj 2020, selvom deres barn fortsat går i et andet tilbud eller slet ikke er begyndt endnu. Afhængigt af en kommende beslutning om, hvilken takst forældrene skal opkræves, vil forvaltningen foretage en efterregulering i forældrebetalingen og orientere alle forældre med brev.

På det tidspunkt, hvor overgangen til SFO træder i kraft begynder indkøring for alle de nye børn, der ellers skulle være begyndt i dagtilbud, SFO og klubber i maj måned. Forvaltningen vil i samarbejde med de enkelte dagtilbud, SFO og klubber aftale, hvordan der herefter kan tildeles plads til nye børn.

Status for opgaver i PPR

PPR's medarbejdere er som udgangspunkt hjemsendt og varetager opgaver over mail, skype og telefon. Medarbejdere og ledelse har i videst muligt omfang været tilgængelige for sparring og dialog med både borgere og samarbejdsparter i hele nedlukningsperioden.

Der er udsendt vejledning til alle private special- og dagbehandlingstilbud om håndtering af nødundervisning og systematisk screening af eleverne i forhold til, om tilbuddet skulle holdes åbent – herunder for enkelte særligt udsatte elever. I forbindelse med den aktuelle genåbning er der taget kontakt til enkelte tilbud, som ikke umiddelbart har givet tilstrækkelig information om genåbning for hele målgruppen.

I forbindelse med genåbning af almene skoler og dagtilbud er der lavet en plan for fordeling af de specialpædagogiske vejledere, så de er tilstede i udvalgte børnehuse, og støtter de børn, som er vurderet med størst behov.

Status for opgaver i Børn og Unge

De opgaver, der varetages i Børn og Unge, har i hele perioden været en del af kommunens kritiske funktioner på socialområdet, der er undtaget fra beslutningen om at lukke. Det betyder, at medarbejderne som udgangspunkt har løst deres opgaver og har kunnet kontaktes af borgere og samarbejdspartnere helt som vanligt. Dette gælder både myndighedsrådgivere, familiebehandlere, kontaktpersoner mv.

Forvisitationen har taget imod nye henvendelser og opretholdt den lovpligtige 24-timers screening af underretninger i hele perioden, og beredskabet i den sociale døgnvagt har været forstærket med henblik på at kunne håndtere alle akutte hændelser.

Myndighedssagsbehandlingen og udførertilbud har tilrettelagt borgerkontakten, så den så vidt muligt ikke er foregået ved fysisk fremmøde, men der er løbende foretaget risikovurderinger og hvor det har været nødvendigt, er der afholdt møder og hjemmebesøg.

Døgnanbringelsestilbuddet på Roskilde Ungecenter er underlagt de særlige regler om besøgsforbud, og har med vejledning fra hygiejnekorpset iværksat skærpede rengørings- og hygiejne-forskrifter.

SSP har haft særligt fokus på den opsøgende kontakt og dialog med børn og unge i det offentlige rum. I forbindelse med nedlukningen var der behov for udvidet beredskab med som kunne vejlede børn og unge om social afstand, antal og brug af udendørs faciliteter. I perioden efter påske er fokus målrettet de mest udsatte unge, som observeres i mindre antal, men som udviser bekymrende adfærd særligt i relation til brug af rusmidler.

Det er en svær belastning for mange udsatte forældre, at børn og unge i en længere periode ikke har haft adgang til deres skole og dagtilbud. Belastningen viser sig eksempelvis i form af et forhøjet konfliktniveau, og forældre der har tilbagefald i forhold til misbrug. Særligt blandt gruppen af store børn og unge som endnu ikke har adgang til uddannelse, skole og klubtilbud (herunder unge som er hjemsendt fra kost- og efterskoler) viser tegn på øget mistro og nogle har massive vanskeligheder i form af accelererende misbrug. De løbende risikovurderinger underbygger, at flere udsatte familier har behov for udvidet støtte, som ikke længere kan ydes ved telefon og skype-kontakt. Der er derfor behov for løbende at øge møde- og kontakthypighed og genoptagelse af egentlige behandlingssamtaler mv.

Aktuelt er der behov for at udfører-tilbuddene også påbegynder indtag af nye (ikke-akutte) opgaver, herunder blandt andet psykologiske udredninger og familiebehandlings- og kontaktpersonsforløb.